

**PROTOCOL D'ACTUACIONS EN SITUACIONS DE DISCRIMINACIÓ PER
LGBTIFÒBIA**

Ajuntament de Vila-seca

Índex

1.	JUSTIFICACIÓ	2
2.	OBJECTIUS	3
2.1.	Objectiu general.....	3
2.2.	Objectius específics	3
3.	ÀMBIT D'APLICACIÓ I CONCEPTES CLAU.....	4
3.1.	Àmbit d'aplicació del protocol:.....	4
3.2.	Conceptes claus:	4
4.	Principis del protocol.....	6
5.	Servei d'Atenció Integral per persones LGBTI++	8
6.	Circuit per l'acompanyament de denúncies administratives per LGBTI+-fòbia	9
7.	Marc normatiu	12
7.1.	Marc normatiu Europeu	12
7.2.	Marc normatiu estatal.....	15
7.3.	Marc Normatiu de Catalunya.....	17
7.4.	Tipus d'infraccions i sancions de la Llei 13/2025 a Catalunya	18
8.	SEGUIMENT I AVALUACIÓ DE L'APLICACIÓ DEL PROTOCOL.....	19
8.1.	Avaluació general	19
8.2.	Seguiment estadístic	19
8.3.	Revisió del Protocol	20
	Annexos	21

1. JUSTIFICACIÓ

El present protocol s'emmarca en el conjunt de normes internacionals, estatals i autonòmiques que reconeixen el dret a la igualtat i a la no-discriminació per raó d'orientació sexual, identitat o expressió de gènere i característiques sexuals, així com l'obligació dels poders públics i de les institucions de prevenir, detectar i actuar davant situacions de LGBTI-fòbia.

La diversitat afectiva, sexual i de gènere és una realitat present en la nostra societat que cal reconèixer, respectar i protegir. Tot i els avenços socials i legislatius, les persones del col·lectiu LGBTI+ continuen patint situacions de discriminació, assetjament i violència derivades de prejudicis i estereotips arrelats.

En aquest context, es fa necessari establir un protocol específic contra la LGBTIfòbia que permeti prevenir, detectar i intervenir davant qualsevol forma de discriminació per orientació sexual, identitat o expressió de gènere. Aquest protocol té com a objectiu garantir un entorn segur, inclusiu i respectuós per a totes les persones, promovent la igualtat d'oportunitats i el respecte als drets humans.

Així mateix, aquest protocol incorpora **la perspectiva LGBTI+**, entesa com la presa en consideració de la diversitat d'orientacions sexuals, d'identitats i expressions de gènere i de característiques sexuals en l'anàlisi, la planificació, el disseny i l'execució de les actuacions i polítiques. Aquesta perspectiva implica tenir en compte de manera transversal com les diferents situacions, necessitats i mesures afecten les persones LGBTI, tant en l'àmbit públic com en el privat.

A més, la implementació d'aquest protocol respon al compromís institucional amb els valors de convivència, equitat i respecte a la diversitat, així com al compliment de la normativa vigent en matèria d'igualtat i no-discriminació.

Finalment, aquest document té la voluntat d'esdevenir una eina de referència per a l'abordatge de situacions de LGBTIfòbia, tot fomentant una cultura de respecte, sensibilització i educació en valors.

2. OBJECTIUS

2.1. Objectiu general

Articular l'atenció, acompanyament, anàlisi i assessorament en relació a situacions de discriminació per motius d'orientació sexual, identitat i/o expressió de gènere (LGBTI-fòbica) per tal que la persona que les ha patit o les pateix pugui superar les situacions d'abús o violència i reparar el dany i les conseqüències personals, laborals, familiars i socials que hagi tingut.

2.2. Objectius específics

- Acompanyar les persones que han patit situacions de discriminació per motius d'orientació sexual, identitat i/o expressió de gènere.
- Proporcionar informació detallada sobre els recursos i els procediments que faciliten la resolució de la situació.
- Assessorar des d'un punt de vista jurídic i oferir atenció psicosocial a les persones que han viscut situacions de discriminació.
- Intervenir oferint la facilitació del procés entre les parts implicades quan es produeix un conflicte discriminatori.
- Garantir la col·laboració, coordinació i treball en xarxa entre els diferents serveis públics.
- Col·laborar entre els diferents actors en la recollida de dades i establiment d'indicadors, que permeti dimensionar la incidència de les situacions d'LGBTI-fòbia al municipi i la seva evolució per tal de disposar de dades contrastades per orientar l'acció municipal.
- Col·laborar en l'elaboració de recomanacions i materials de prevenció de situacions d'LGBTI-fòbia.
- Avançar plegats en la coordinació inter institucional dels agents que intervenen davant dels casos d'LGBTI-fòbia, en compliment de la Llei 13/2025, de 29 de desembre, dels drets de les persones LGBTI+ i per a l'erradicació de l'LGBTI-fòbia.

3. ÀMBIT D'APLICACIÓ I CONCEPTES CLAU

3.1. Àmbit d'aplicació del protocol:

- Persones afectades: persones residents a Vila-seca que hagin patit una situació de discriminació o agressió LGBTI-fòbica, i persones que hi treballen o hi transiten que hagin patit una discriminació o agressió LGBTI-fòbica al municipi de Vila-seca.
- Situacions de discriminació i agressions LGBTI-fòbiques.

3.2. Conceptes claus:

La discriminació consisteix en diferenciar, distingir, excloure, restringir, preferir o donar un tracte menys favorable quan no existeixen diferències rellevants entre les persones o les situacions, així com donar un tracte idèntic a situacions que en realitat són diferents. Atempta contra els drets fonamentals de la persona, especialment en l'exercici de la igualtat en els termes establerts per la legislació europea i espanyola. Per això, la discriminació és un acte il·legal que ha de ser denunciat.

Qualsevol distinció, exclusió, restricció o preferència basada en l'orientació sexual, la identitat o expressió de gènere o les característiques sexuals que tingui com a efecte limitar o anul·lar drets en condicions d'igualtat.

LGBTIfòbia Qualsevol forma de prejudici, actitud hostil o odi envers les persones que tenen una orientació sexual, una identitat de gènere, una expressió de gènere o unes característiques sexuals no normatives, és a dir, pel fet d'ésser o d'ésser percebudes com a homosexuals (ja siguin lesbianes, lesbofòbia; o gais, gaifòbia; o bisexuals, bifòbia; o trans, transfòbia; o intersexuals, intersexfòbia; que atempta contra la dignitat i els drets humans d'aquestes persones i els genera un entorn molest, ofensiu, intimidatori o degradant.

Discriminació directa

Es produeix quan una persona és, ha estat o podria ser tractada de manera menys favorable que una altra en situació anàloga.

Discriminació indirecta

Quan una disposició, criteri o pràctica aparentment neutra posa o pot posar una o diverses persones en desavantatge respecte a d'altres.

Discriminació per associació

Es produeix quan una persona o grup és discriminat basant-se en el fet que hi té una relació o uns contactes amb una o amb diverses persones sobre les quals recau una discriminació. En aquests casos, igualment es pot aplicar l'agreujant de discriminació de l'art. 22.4 del codi penal, atès que la seva redacció només exigeix que el delictes es cometi «per motius».

Discriminació per error

Es basa en una apreciació errònia de la persona discriminada.

Ordre o instrucció de discriminar

Succeeix quan una persona o una organització ordena o anima una altra persona a discriminar.

Assetjament per raó de l'orientació sexual, la identitat de gènere o l'expressió de gènere (a la llei 13/2025 classificada com a violència)

Qualsevol comportament basat en l'orientació sexual, la identitat de gènere o l'expressió de gènere d'una persona que tingui la finalitat o provoqui l'efecte d'atemptar contra la seva dignitat, o la seva integritat física o psíquica, o li creï un entorn intimidador, hostil, degradant, humiliant, ofensiu o molest.

Represàlia discriminatòria

Es produeix contra una persona com a conseqüència de la presentació d'una queixa, una reclamació, una denúncia, una demanda o un recurs, de qualsevol mena, destinat a evitar, disminuir o denunciar.

Victimització secundària

Es produeix quan la persona que ja ha patit una discriminació, en el procés d'investigació, valoració o restauració dels fets no és tractada segons els principis de dignitat i seguretat humana per part dels diferents operadors per manca de formació o sensibilitat.

Per altra banda, algunes d'aquestes situacions poden ser considerades específicament delictes i/o discursos d'odi, que es defineixen de la següent manera:

- **Delictes d'odi**

Qualsevol infracció penal, incloent-hi infraccions contra les persones o les propietats, en què la víctima, el local o l'objectiu de la infracció es triï per la seva, real o percebuda, connexió, simpatia, filiació, suport o pertinença a un grup, com ara la seva orientació sexual o identitat de gènere o expressió de gènere real o percebuda.

- **Discurs d'odi**

És el foment, promoció o instigació a l'odi, la humiliació o el menyspreu vers una persona o grup de persones, així com l'assetjament, descrèdit, difusió d'estereotips negatius, estigmatització o amenaça pel que fa a aquesta persona o grup de persones i la justificació d'aquestes manifestacions per raons de "raça", color, ascendència, origen nacional o ètnic, edat, discapacitat, llengua, religió o creences, sexe, gènere, identitat de gènere, orientació sexual i altres característiques o condicions personals.

- **Múltiple**

Es produeix quan una persona és discriminada, de manera simultània o consecutiva, pel fet de pertànyer al col·lectiu LGBTI+ i per algun altre motiu de discriminació a què fa referència l'article 1 de la Llei 19/2020 de 30 de desembre, d'igualtat de tracte i no discriminació.

- **Interseccional**

Es produeix quan la pertinença al col·lectiu LGBTI+ concorre o interactua amb altres motius de discriminació, la qual cosa constitueix una forma agreujada de discriminació que incrementa la vulnerabilitat de la víctima i, per tant, requereix una actuació institucional reforçada.

4. Principis del protocol

Respecte a la persona: s'ha d'actuar sempre que es pugui amb el consentiment de la persona agredida, respectant la seva decisió personal. L'objectiu principal és l'apoderament de la persona agredida. Per tant, qualsevol intervenció ha de respectar l'autonomia de la persona i oferir els recursos suficients per garantir com conduir el seu propi procés i les decisions que prengui en qualsevol moment. Cal donar suport a les seves decisions, encara que rebutgi els recursos i serveis oferts i decideixi utilitzar els seus propis recursos, observant sempre els diferents contextos de risc condicionants. La persona té dret a ser informada de qualsevol actuació que es desenvolupi al llarg del procés i en tot moment.

Evitar la revictimització secundària: cal procurar que la víctima hagi d'explicar la seva versió dels fets el menor nombre de vegades possible. En l'atenció és clau evitar reforçar l'estigmatització o els estereotips contra les persones LGBTI+. Es garantirà l'intercanvi d'informació i coneixements entre els equips professionals, una derivació eficaç i una relació estreta i coordinada amb la finalitat de garantir que la persona afectada hagi d'explicar la seva versió dels fets el mínim de vegades possible, i evitar solapaments o buits entre les intervencions.

Confidencialitat: per garantir la privacitat i la intimitat de les persones ateses en la seva relació amb els i les professionals i durant el procés d'intervenció, es disposarà d'espais adequats i es demanaran només les dades mínimes, necessàries i pertinents per a cada cas. Es vetllarà perquè la víctima no s'hagi d'enfrontar amb la persona agressora, garantint la seva intimitat i les seves dades davant d'aquesta. En el traspàs d'informació, cal protegir en tot moment tant aquestes dades com la seguretat de les persones i dels professionals.

Credibilitat del relat de la persona agredida: és important no qüestionar ni jutjar el relat de la persona agredida en el moment en què sol·licita ajuda. Ja és prou difícil per a les persones que han estat agredides expressar el que els ha succeït i demanar ajuda com perquè la primera resposta sigui el dubte. Partirem de la premissa que el relat és cert, llevat que contingui grans incoherències que en puguin indicar la falsedat.

Proximitat, claredat i celeritat: informar de manera clara, propera i comprensible sobre els drets, els serveis i els recursos disponibles, i sobre les possibles vies de resolució de la situació. Molt especialment, cal donar informació sobre els serveis d'urgència i els serveis de referència per atendre futures consultes, dubtes i incidències relacionades amb la seva situació. Finalment, la resposta i l'atenció en situacions d'agressió han de ser el més ràpides possible, sempre respectant els ritmes i processos de la persona agredida.

Treball en xarxa, coordinació i cooperació: entre serveis públics i entitats per potenciar les sinergies i aprofitar al màxim els recursos, des del reconeixement del paper i de les responsabilitats diferenciades dels diferents serveis, agents socials i entitats.

5. Servei d'Atenció Integral per persones LGBTI+

El Servei d'Atenció Integral per persones LGBTI+ (en endavant SAI) del municipi de Vila-Seca forma part de la Xarxa de Servei d'Atenció Integral LGBTI+ de Catalunya, la qual es desplega a tot el territori català arran el conveni entre el Departament d'Igualtat i Feminisme de la Generalitat de Catalunya i els ens locals.

El SAI LGBTI+ està ubicat a les dependència de l'Àrea de Drets Socials i Participació.
Adreça: carrer Major, 12, Vila-seca. Telèfon: 977.39.00.24

El seu objectiu és, d'una banda, garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i per eradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia. Ofereix informació i atenció a persones LGBTBIQ+ i als seus entorns, així com donar suport per tramitar determinats procediments administratius o denunciar vulneracions de drets.

D'altra banda, formar part del desplegament interseccional i transversal del les polítiques públiques per prevenir, sensibilitzar i fer efectiu el dret de les persones LGBTI+:

- Sensibilitzar, promocionar i divulgar la diversitat sexual, de gènere i familiar dels serveis a la ciutadania.
- Oferir un servei d'atenció municipal de proximitat per a persones LGBTI+ i aquelles que s'adrecin per qüestions de diversitat sexual, orientació sexual i identitat o expressió de gènere.
- Donar una atenció integral i de qualitat a les persones LGBTI+. Fent un acompanyament eficient pel coneixement dels recursos específics del municipi de Vila-Seca i llurs necessitats.
- Facilitar la coordinació institucional de les accions locals i territorials, per agilitzar i millorar l'acció política i les respostes a la ciutadania a partir d'una xarxa de professionals i serveis que facilitin l'optimització de recursos.
- Donar suport específic per a presentar incidències i denúncies per discriminació per raó d'orientació sexual, identitat de gènere o expressió de gènere i per realitzar determinats tràmits.

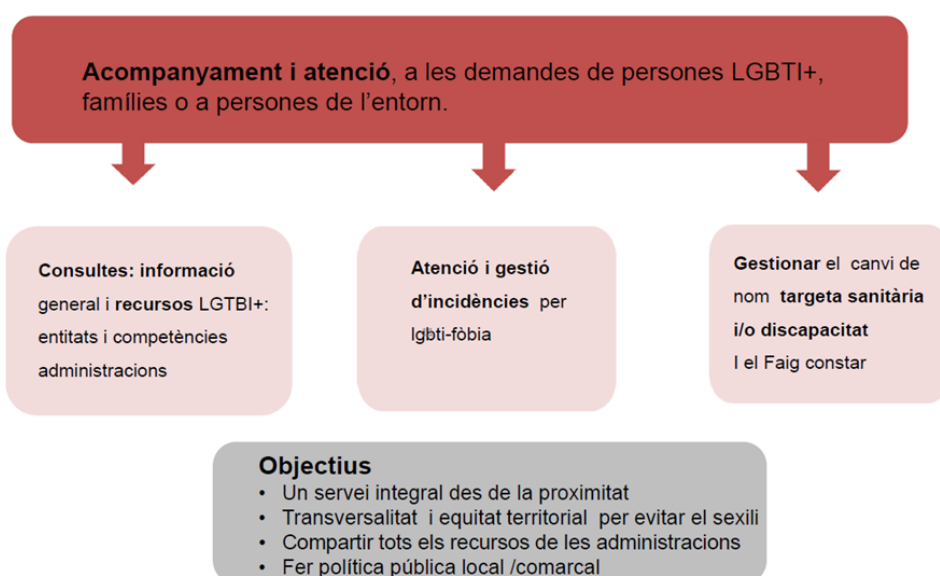
El SAI del municipi de Vila-seca està format per un equip multidisciplinari: un professional en psicòloga, un professional especialitzat en dret i professionals administratius.

Informació i recursos que ofereix el SAI

- Derivació acompanyada: entitats, serveis socials, soc trans, servei públic de salut trànsit, entre d'altres.
- Derivació a servei psicològic o assessorament jurídic.
- Assessorament en la tramitació de la Renda Garantida, en casos de violència per LGBTI-fòbia.
- Gestió del canvi de nom de les targetes sanitàries amb el nom sentit i facilita l'acreditació per canvi d'altres targetes identificatives per a persones trans*.

SAI_LGBTIQ+ de l'Ajuntament de Vila-seca

Serveis que ofereix a la ciutadania

6. Circuit per l'acompanyament de denúncies administratives per LGBTIQ+-fòbia

Davant d'una situació de discriminació o agressió, és necessari activar un conjunt de mesures que permetin a la persona afectada afrontar i superar l'experiència d'abús o

violència, així com reparar els impactes personals, laborals, familiars i socials que se'n puguin derivar. Cal assegurar en tot moment la seva seguretat i oferir informació clara i completa sobre els recursos disponibles i els procediments que poden ajudar a resoldre la situació.

En aquest sentit, és fonamental proporcionar una atenció de qualitat centrada en la persona, amb l'objectiu de reforçar les seves capacitats i evitar processos de victimització secundària. Això implica posar al seu abast tots els recursos, orientació i eines necessàries per tal que pugui dur a terme les accions que consideri adients, ja siguin de tipus legal (penal o administratiu), psicosocial, d'acompanyament, educatiu o d'intermediació, afavorint així el seu procés de recuperació i restitució.

Davant la detecció o el coneixement d'un cas d'agressió per part d'algun dels serveis municipals o d'una entitat, cal fer una primera valoració del nivell d'urgència i de risc de la situació. A partir d'aquesta valoració, s'estableixen dues vies d'actuació:

1) En cas que es tracti d'una situació **d'alt risc o d'urgència**, s'activaran els recursos d'emergència necessaris o es derivarà la persona afectada als serveis corresponents, especialment als serveis sanitaris en un primer moment. Això és essencial, ja que per poder formalitzar la denúncia és imprescindible disposar d'un informe mèdic de lesions elaborat tan aviat com sigui possible després dels fets. Per tant, aquesta actuació tindrà caràcter prioritari.

2) Un cop realitzada aquesta primera valoració i la intervenció inicial per protegir la persona, i sempre d'acord amb la seva voluntat i desig, es procedirà a oferir una primera atenció per determinar quin circuit que es pot activar. Aquesta atenció es pot dur a terme en diferents àmbits:

- Assessorament jurídic en relació amb una denúncia penal o administrativa
- Atenció socioeducativa
- Gestió alternativa de conflictes (excloent els casos d'agressió)
- Assistència psicosocial
- Incoació d'un expedient sancionador per part de la Generalitat de Catalunya

La **persona usuària** s'adreça al **SAI LGBTI** i demana informació i acompanyament en relació a una situació de presumpta discriminació per LGBTI-fòbia

A Situació clara
la víctima vol
presentar
denúncia

SAI LGBTI LOCAL
acompanyament en la
presentació de la denúncia
telemàtica a l'**OITND**

B Situació que
planteja dubtes
cal
assessorament
jurídic

SAI LGBTI LOCAL
orientació als **Serveis
Territorials** i/o a la **DGPPLGBTI+**

7. Marc normatiu

7.1. Marc normatiu Europeu

El marc europeu combina normes vinculants i interpretacions judicials amb polítiques públiques per avançar cap a la igualtat real de les persones LGBTI+, tot i que encara existeixen diferències importants entre els estats membres pel que fa al reconeixement de drets.

- **Tractats Internacionals:**

Els tractats fundacionals de la Unió Europea constitueixen la base jurídica sobre la qual es construeix tota la protecció dels drets LGBTI+. Estableixen els principis i les competències que permeten desenvolupar-los posteriorment.

L'article 2 del Tractat de la Unió Europea (TUE) té una funció essencialment axiològica i estructural. Aquest precepte defineix els valors fonamentals de la Unió: la dignitat humana, la llibertat, la democràcia, la igualtat, l'estat de dret i el respecte als drets humans, incloent-hi els drets de les minories. Aquests valors no són merament declaratius, sinó que actuen com a criteri interpretatiu de tot el dret europeu i com a límit a l'actuació dels estats membres.

En aquest sentit, **la igualtat i la no-discriminació** esdevenen principis transversals que obliguen tant les institucions europees com els estats quan apliquen dret de la UE. Això ha permès que la protecció de les persones LGBTI+ s'integri progressivament dins del concepte de drets humans i de respecte a les minories. A més, l'incompliment greu i persistent d'aquests valors pot activar mecanismes sancionadors contra un estat membre (com els previstos a l'article 7 TUE).

L'article 19 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea (TFUE) té una funció operativa o competencial. Aquest article habilita la Unió per adoptar mesures específiques per combatre la discriminació per diversos motius, entre els quals s'inclou explícitament l'orientació sexual.

Reconeix que la lluita contra la discriminació és una competència compartida, en què la UE pot complementar l'acció dels estats.

- **La Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea**

La Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea té un paper central en la protecció dels drets LGBTI+ perquè concreta, amb valor jurídic vinculant, els principis generals dels tractats i els fa directament aplicables en l'àmbit del dret de la UE.

L'article 21 estableix la prohibició de discriminació, i és especialment rellevant perquè inclou de manera expressa l'orientació sexual com a motiu protegit. Aquesta menció explícita suposa un avanç significatiu, ja que dona una base jurídica clara per impugnar qualsevol tracte desigual dins de l'àmbit d'aplicació del dret de la Unió. A més, aquest precepte no només obliga les institucions europees, sinó també els estats membres quan apliquen normativa europea, fet que ha permès reforçar la protecció en àmbits com l'ocupació, la lliure circulació o l'accés a béns i serveis.

L'article 7, que garanteix el respecte a la vida privada i familiar, té una gran importància per a les persones LGBTI+ perquè ha estat interpretat de manera evolutiva per incloure les relacions afectives i familiars diverses. Aquest dret protegeix aspectes com la identitat personal, la vida en parella i la configuració de la família, i ha estat clau per reconèixer drets vinculats a les parelles del mateix sexe, especialment en contextos de mobilitat dins la UE.

L'article 9 reconeix el dret a contreure matrimoni i a formar una família, però ho fa remetent-se a les legislacions nacionals. Això significa que la Unió Europea no imposa un model únic de matrimoni o família, i deixa als estats membres la competència per regular-los.

- **Directives europees**

Tot i que la Unió Europea no disposa d'una directiva integral que reguli de manera global els drets LGBTI+ en tots els àmbits, sí que ha desenvolupat un conjunt de normes sectorials que ofereixen una protecció significativa, especialment en matèria de no-discriminació.

En primer lloc, la Directiva 2000/78/CE estableix un marc general per a la igualtat de tracte en l'ocupació i la feina, i prohibeix expressament la discriminació per orientació sexual (a més d'altres motius com la religió, la discapacitat o l'edat). La seva importància rau en diversos aspectes:

- Àmbit d'aplicació ampli dins del món laboral: cobreix l'accés a l'ocupació, les condicions de treball, la promoció professional, la formació i l'acomiadament.
- Prohibició de discriminació directa i indirecta: no només es prohibeixen tractes desiguals explícits, sinó també aquelles pràctiques aparentment neutres que perjudiquen especialment les persones LGBTI+.
- Reconeixement de l'assetjament com a forma de discriminació: inclou situacions d'hostilitat o humiliació per orientació sexual dins de la protecció jurídica.

- Obligacions per als estats membres: han d'establir mecanismes efectius de tutela judicial, incloent-hi inversió de la càrrega de la prova i sancions efectives, proporcionades i dissuasives.

Malgrat aquest avenç, la protecció que ofereix aquesta directiva està limitada a l'àmbit laboral, cosa que deixa fora altres espais importants de la vida social, com l'educació, la sanitat o l'accés a béns i serveis.

En segon lloc, hi ha altres directives que, tot i no estar centrades específicament en els drets LGBTI+, hi tenen un impacte indirecte rellevant:

Les directives d'igualtat de tracte (com les relatives a la igualtat entre homes i dones) han estat interpretades pel Tribunal de Justícia de la UE per incloure la identitat de gènere dins del concepte de discriminació per raó de sexe, ampliant així la protecció a les persones trans.

La Directiva 2012/29/UE, sobre drets de les víctimes, estableix garanties específiques per a persones especialment vulnerables, incloses les víctimes de delictes d'odi per orientació sexual o identitat de gènere. Aquesta norma reforça aspectes com la protecció, el suport i el reconeixement de les necessitats específiques d'aquestes víctimes.

- **Consell d'Europa i el Tribunal Europeu de Drets Humans (TEDH) i Conveni Europeu de Drets Humans (CEDH)**

El CEDH estableix normes generals de protecció de drets humans que s'apliquen a totes les persones dins dels estats membres:

Article 8: garanteix el dret al respecte de la vida privada i familiar. Aquest precepte ha estat clau per protegir les relacions i famílies LGBTI+, reconeixent que la vida afectiva, l'orientació sexual i les relacions de parella formen part de la vida privada i, per tant, han de ser respectades i protegides davant de ingerències injustificades de l'Estat.

Article 14: prohibeix la discriminació en l'exercici dels drets reconeguts pel Conveni. Això inclou explícitament la protecció contra discriminació basada en l'orientació sexual o altres característiques personals. Aquesta combinació d'articles ha permès que el TEDH reconegui drets específics per a persones LGBTI+, tot establint que qualsevol tracte desigual injustificat constitueix una vulneració del Conveni.

- **Jurisprudència del TEDH a favor dels drets LGBTI+**

El TEDH ha desenvolupat una ampla jurisprudència que ha establert estàndards mínims de protecció per als estats membres:

- Reconeixement de parelles del mateix sexe: en casos com Oliari i altres contra Itàlia (2015), el Tribunal va obligar Itàlia a reconèixer un marc legal per a les parelles del mateix sexe, garantint així protecció jurídica i drets de convivència i filiació.
- Protecció contra delictes d'odi: en casos de violència o discriminació per orientació sexual, el TEDH ha establert que els estats tenen l'obligació de prevenir i sancionar aquests actes, protegint les víctimes i assegurant un sistema efectiu de recurs.
- Drets de la vida privada i familiar: en casos com Schalk i Kopf contra Àustria (2010), el Tribunal va reconèixer que les relacions entre persones del mateix sexe entren dins de la protecció de la vida familiar, obrint la porta al reconeixement de drets mínims encara que l'estat no reconegui el matrimoni entre persones del mateix sexe.

7.2. Marc normatiu estatal

- Constitució Espanyola de 1978 (CE)

La Constitució Espanyola és la norma fonamental que estableix els drets i llibertats de totes les persones i actua com a marc base per a la protecció del col·lectiu LGBTI+.

El dret a l'autodeterminació de gènere és un dret humà que cal integrar en l'article 10.1 de la CE ja que forma part de la dignitat de la persona, dels seus drets inviolables que li són inherents i contribueix al lliure desenvolupament de la personalitat. Aquest enfocament és el que la sentència del Tribunal Constitucional 99/2019 de 18 de juliol de 2019 avala afirmant que:

“ La identitat de gènere és la vivència interna i individual del gènere per cada persona que seria fruit de la seva autodeterminació ”

- Article 14:

Estableix el principi d'igualtat davant la llei i prohibeix qualsevol forma de discriminació per raó de naixement, raça, sexe, religió, opinió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social. Tot i que no menciona explícitament l'orientació sexual ni la identitat de gènere, la jurisprudència del Tribunal Constitucional ha interpretat que aquests conceptes queden inclosos dins del principi general de no-discriminació, garantint així la protecció legal de les persones LGBTI+ en tots els àmbits de la vida pública i privada.

- Articles 9.2 i 103:

Estableixen que els poders públics tenen l'obligació de promoure les condicions perquè els drets fonamentals siguin efectius, inclosa la igualtat real i la protecció de col·lectius vulnerables com les persones LGBTI+. Això implica que l'Estat no només ha de prohibir la discriminació, sinó també desplegar polítiques i mesures actives per garantir la inclusió, l'accés a drets i la seguretat del col·lectiu.

- **Legislació estatal específica**

A més de la Constitució, Espanya ha desenvolupat diverses lleis específiques per garantir els drets de les persones LGBTI+ i sancionar les vulneracions:

- Llei 13/2005, de 1 de juliol, de reforma del Codi Civil:

Permet el matrimoni entre persones del mateix sexe amb plena equivalència de drets i obligacions que el matrimoni heterosexual, incloent el dret a l'adopció conjunta. Aquesta norma representa un pas clau en la igualtat civil i familiar del col·lectiu.

- Llei 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes:

Ampliant la protecció antidiscriminària en l'àmbit laboral i social, aquesta llei estableix mesures de promoció d'igualtat i prevenció de discriminacions, que poden incloure també la protecció de persones LGBTI+ dins de l'àmbit professional i administratiu.

- Llei Orgànica 10/1995, del Codi Penal:

Sanciona els delictes d'odi i discriminació per raó de sexe, orientació sexual, identitat o expressió de gènere. Aquesta normativa és fonamental per protegir les persones LGBTI+ davant de violència, amenaces, assetjament o qualsevol forma de discriminació que tingui un component delictiu.

L'article 22.4 estableix un agreujant relacionat amb la discriminació per motius d'orientació o identitat sexual, i l'article 510 tipifica l'exaltació homòfoba. L'article 510 també estableix les diferents sancions per als delictes que atempten contra els drets fonamentals i les llibertats, com són els delictes d'odi.

- Llei 4/2023 de 28 de febrer, per a la igualtat real i efectiva de les persones trans i per la garantia dels drets de les persones LGBTI+ Coneguda com la Llei Trans.
 - Instrucció de 26 de maig de 2023 de la Direcció General de Seguretat Jurídica i Fe Pública, sobre la rectificació registral de la menció relativa al sexe.
 - Instrucció de 23 de octubre de 2018 de la Direcció General dels Registres i del Notariat, sobre canvi de nom en el Registre Civil de persones transexuals.

- Reial Decret 1026 2024 de 8 d'octubre, pel qual es desenvolupa el conjunt planificat de les mesures per a la igualtat i no discriminació de les persones LGBTI en les empreses.

- Llei 20/2011, de 21 de juliol del Registre Civil.

7.3. Marc Normatiu de Catalunya

- Estatut d'autonomia de Catalunya

Tot i que l'Estatut no regula directament els drets LGBTI+, sí que estableix principis generals i competències que permeten desenvolupar la normativa autonòmica:

1. Principi d'igualtat i no-discriminació

- Article 6: Recull que Catalunya ha de garantir els drets fonamentals i les llibertats públiques reconegudes per la Constitució i la normativa internacional. Això inclou el dret a la igualtat i la protecció contra qualsevol discriminació, el que fonamenta la protecció del col·lectiu LGBTI+.

- Article 14: Estableix que els poders públics han de vetllar per la igualtat efectiva de totes les persones, permetent que la Generalitat legisli i desplegui polítiques específiques per protegir col·lectius vulnerables, com les persones LGBTI+.

2. Competències en drets civils i socials

L'Estatut reconeix competències pròpies de la Generalitat en diversos àmbits rellevants:

- Educació (Art. 20 i 27): permet desenvolupar programes educatius i protocols inclusius que incloguin la diversitat afectiva i sexual i la prevenció de l'assetjament LGBTI-fòbic.
- Salut (Art. 27 i 30): la Generalitat pot establir serveis sanitaris i protocols que garanteixin l'atenció inclusiva per a persones LGBTI+.
- Política social i igualtat (Art. 120-122): habilita mesures de protecció social i integració per col·lectius vulnerables.

- **Marc normatiu català sobre drets LGBTI+**

Llei 13/2025, de 29 de desembre, dels drets de les persones LGBTI i l'erradicació de l'LGBTI-fòbia. Aquesta llei actualitza i substitueix l'anterior Llei 11/2014 per garantir de manera integral els drets de les persones lesbianes, gais, bisexuals, trans i intersexuals i combatre totes les formes d'LGBTI-fòbia (discriminació, violència o hostilitat per orientació sexual, identitat o expressió de gènere).

- Regula drets a la igualtat de tracte i no discriminació.
- Reconeix la lliure autodeterminació de la identitat i expressió de gènere.
- Estableix polítiques públiques en àmbits com educació, salut, treball i habitatge.
- Preveu un règim de garanties, infraccions i sancions per conductes discriminatòries, amb multes significatives.
- Reforça serveis d'atenció integral i participació d'òrgans consultius, com el Consell Nacional LGBTI.

Aquesta llei és d'aplicació a tot Catalunya i va entrar en vigor el 20 de gener de 2026. Fins al desplegament complet de la Llei 13/2025, algunes disposicions de la Llei 11/2014 per garantir els drets LGBTI+ i eradicar l'homofòbia, bifòbia i transfòbia encara es poden aplicar en la pràctica si no estan expressament derogades.

Segons l'article 21 d'aquesta recent llei, els ens locals, en el seu àmbit territorial, i en l'exercici de les seves competències, té les següents funcions en matèria de polítiques LGBTI:

- a) Estudiar i detectar mancances i necessitats de persones LGBTI en col·laboració de les entitats.
- b) Sensibilitzar la població sobre causes de discriminació i violència LGBTI fòbica: serveis, actuacions i campanyes.
- c) Atendre, informar i orientar a persones LGBTI sobre programes i recursos.
- d) Crear mecanismes per integrar la transversalitat de la perspectiva LGBTI
- e) Formació i capacitació en drets LGBTI a les persones treballadores dels ens locals
- f) Elaborar, aprovar, executar i avaluar mesures per garantir igualtat de persones LGBTI dels ens locals.
- g) Dissenyar, aprovar, executar i avaluar plans LGBTI en el seu àmbit territorial.
- h) Fomentar la presència de persones LGBTI en els òrgans de participació
- i) Donar suport a col·lectius i entitats que defensen drets LGBTI, i impulsar la participació en el disseny, aplicació, desenvolupament i avaluació de les polítiques locals LGBTI.

7.4. Tipus d'infraccions i sancions de la Llei 13/2025 a Catalunya

La Llei 13/2025 estableix conductes considerades infraccions administratives relacionades amb la discriminació o la violència contra les persones LGBTI:

1. Discriminació i tracte desigual

Qualsevol actuació que impedeixi o dificulti l'exercici de drets o llibertats per raó d'orientació sexual, identitat de gènere o expressió de gènere.

Exemples: denegar l'accés a un servei públic o privat, o tractar de manera diferent una persona LGBTI+ en el món laboral.

2. Assetjament i violència simbòlica o física

Inclou insults, amenaces, humiliacions, persecució o violència física contra persones LGBTI+.

També abasta conductes en l'àmbit digital o xarxes socials que fomentin l'LGBTIfòbia.

3. Exaltació de l'LGBTIfòbia

Conductes públiques que promoguin, justifiquin o enalteixin la discriminació o violència contra persones LGBTI+.

Similar al concepte d'exaltació homòfoba que el Codi Penal tipifica en l'àmbit estatal.

4. Incompliment de protocols o obligacions públiques

Negligir els deures de prevenció, intervenció o atenció previstos per la llei en centres educatius, sanitaris o serveis públics.

8. SEGUIMENT I AVALUACIÓ DE L'APLICACIÓ DEL PROTOCOL

8.1. Avaluació general

La Unitat d'Igualtat és la responsable de fer el seguiment, analitzar i avaluar l'aplicació d'aquest protocol. A aquest efecte, la comissió, tot preservant el dret a la intimitat de les persones, ha de tenir accés a la informació generada en diferents moments.

Un cop l'any, com a mínim, ha d'elaborar un informe d'avaluació i seguiment de l'aplicació del protocol.

El procediment establert en el protocol s'ha de revisar i modificar sempre que se'n derivi la necessitat o per imperatiu legal o jurídic.

8.2. Seguiment estadístic

La Unitat d'Igualtat ha de fer un seguiment estadístic de totes les denúncies i consultes sobre situacions d'assetjament sexual i d'assetjament per raó de sexe, orientació sexual,

identitat i/o expressió de gènere que s'hagin produït amb periodicitat anual, tenint en compte, també, les que s'hagin adreçat a entitats i associacions que treballen aquestes problemàtiques, així com a la representació sindical.

Per a l'estudi estadístic, s'han de tenir en compte totes les denúncies interposades, tant si prosperen com si no, de tal manera que es puguin recollir dades sobre la negativa de les possibles víctimes a continuar amb el procediment, fet que serà una dada rellevant sobre l'ambient psicosocial de treball.

8.3. Revisió del Protocol

Aquest protocol ha de ser objecte d'avaluació anualment i almenys cada quatre anys, s'ha de revisar i modificar sempre que se'n derivi la necessitat o per imperatiu legal o jurídic.

Annexos

Segons les característiques o les necessitats de cada cas, es pot recórrer als recursos següents:

- En relació amb les persones gais, lesbianes, transsexuals i bisexuals, el web del Departament d'Afers Socials. <https://dretssocials.gencat.cat/ca/inici>

<https://igualtat.gencat.cat/ca/ambits-dactuacio/lgbti/>

- Web de la Inspecció de Treball. <https://treball.gencat.cat/ca/ambits/inspeccio/>

- Xarxa de Servei d'Atenció Integral a les Diversitats Sexuals i de Gèneres de (SAI). La Xarxa de Servei d'Atenció Integral LGBTI de Catalunya és un servei integral, de qualitat i de proximitat per a persones que pateixin, hagin patit o estiguin en risc de discriminació o violència per orientació sexual, identitat de gènere o expressió de gènere. <https://igualtat.gencat.cat/ca/ambits-dactuacio/lgbti/xarxa-sai/>

Pel que fa al SAI de la ciutat de Vila-seca, s'hi pot contactar a través del telèfon 977 390024 o de l'adreça electrònica sai@vila-seca.cat.

La violència LGBTI-fòbica pot adoptar les formes següents:

Assetjament per raó de l'orientació sexual, identitat o expressió de gènere o característiques sexuals.

Violència física

Violència psicològica

Violència sexual

Violència ambiental(d'anys a béns, propietats i entorns).

Violència obstètrica i vulneració de drets sexuals i reproductius.

Violència digital(per canals i tecnologies d'informació i comunicació).

Revelació no consentida o amenaça de fer outing(exposar orientació o identitat sense consentiment).

Violència de segon ordre

Violència contra les entitats LGBTI